

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120434641
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120434641.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o.. so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovaným: 1/ Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, XXX XX R., 2/ H. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, XXX XX R., o zaplatenie 2.012,67 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11Csp/60/2021-128 zo dňa 14.10.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Súd konanie o zaplatenie 115 eur s príslušenstvom zastavuje.

II. Súd žalobu o zaplatenie 1.898,67 eur s príslušenstvom zamietá.

III. Súd žalovaným vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, § 54 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal žalobu, ktorou žiadal, aby súd žalovaných zaviazal zaplatiť mu sumu istinu 2 013,67 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 013,67 eur od 01.05.2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., poskytla žalovaným na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 04.05.2015 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX úver vo výške 5 000 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžníci svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnili riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaní napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatili, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami s článkom označeným „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 10.04.2018

predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovaným doručené dňa 23.04.2018. Nakoľko žalovaní v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatili, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 01.05.2018 dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom.

4. Žalobca ďalej uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a. s. ako postupcom a ním ako postupníkom dňa 14.2.2020 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom boli žalovaní upovedomení písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 01.07.2020. Žalovaní boli vyzvaní právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovaným len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 2 013,67 eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaní žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatili.

5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovaným nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Výzvou nemôže byť písomnosť zo dňa 11.04.2018 predložená žalobcom a označená ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“, a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie „vyzývame Vás na predčasné splatenie zostatku úveru...“ za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka - právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovaných k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. V písomnosti zo dňa 11.04.2018 sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu prvej inštancie spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškание, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu vo zvyšnej časti o zaplatenie 1 898,67 eur s príslušenstvom zamietol.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 CSP.

6. Proti rozsudku vo výrokoch II. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie včas žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že žalobou bola súd doručená Tretia upomienka zo dňa 05.03.2018 (výzva na úhradu omeškanej splátky), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci doručovanie žalovaným. Obe tieto listiny a taktiež výzva jeho právneho predchodcu na predčasné splatenie s doručenou obálkou, sú súčasťou súdneho spisu od doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu. Predmetné výzvy boli doručované žalovaným na adresu nimi uvedenú v uzavretej zmluve, pričom počas trvania úverového vzťahu žalovaní neoznámili inú adresu na prijímanie písomnosti a teda žalobca preukázal, že zásielky boli zasielané do dispozičnej sféry žalovaných. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v napadnutej časti tak, že zaviazá žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 013,67 eur od 01.05.2018 do zaplatenia úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1 948,67 eur od 01.05.2018 do zaplatenia úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1 898,67 eur od 01.05.2018 do zaplatenia a priznal mu náhradu trov konania vo výške trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

7. Žalovaní sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací v súlade s § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s

prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Ako je zrejmé z obsahu spisu, medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalovaným úver vo výške 5 000 eur, ktorý sa zaviazali splatiť v 107 mesačných splátkach vo výške 100,32 eur s termínom konečnej splatnosti úveru ku dňu 22.04.2024.

11. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku nepochybne spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

12. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku sa súd prvej inštancie opodstatnene zaoberal predovšetkým otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, ktorou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

13. Ako už bolo spomínané, v danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasledujúce. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „ZoB“).

14. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že výzva na predčasné zo splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.04.2018 nespĺňa náležitosť výzvy v zmysle predpokladov § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorou právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovaných k úhrade dlhu v dôsledku omeškania so splnením záväzku, ale ide v tejto súvislosti o jednostranný úkon právneho predchodcu žalobcu, ktorým vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru.

15. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť.

16. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní, teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh.

17. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

18. Podľa § 92 odsek 8 ZoB, (pôvodne išlo o § 92 ods. 7 ZoB), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať

postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky.

20. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

21. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

22. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v danej veci nemožno dospieť k inému právnemu záveru než k tomu, že pohľadávka nebola na žalobcu platne postúpená. Táto skutočnosť má za následok nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu uplatňovať bankovú pohľadávku, čo prvoinštančný súd vyhodnotil správne.

23. So zreteľom na všetky tieto dôvody hodnotí odvolací súd preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny, v dôsledku čoho bol potvrdený postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, pričom správne výroku vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania.

24. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovaným ako úspešným účastníkom v odvolacom konaní trovy nevznikli a žalobca vzhľadom na výsledok tohto konania nemá právo na ich náhradu.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).